

Dziekoński, Stanisław

Sprawozdanie z sympozjum katechetycznego "Dydaktyka w katechezie" : Łomża, 13 maja 2004 r.

Studia Teologiczne 22, 493-496

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. STANISŁAW DZIEKOŃSKI

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM KATECHE- TYCZNEGO: „DYDAKTYKA W KATECHEZIE” ŁOMŻA 13 MAJA 2004 R.

Dnia 13 maja 2004 r. w Łomży odbyło się sympozjum naukowe pt. „Dydaktyka w katechezie”, zorganizowane przez Wyższe Seminarium Duchowne w Łomży, Wydział Nauczania i Wychowania Katolickiego Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej, Sekcję Katechetyki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Patronat honorowy przyjął J.E.Ks. Bp dr Stanisław Stefanek TChr, Biskup Łomżyński, zaś patronat medialny „Głos Katolicki”. Na spotkanie przybyło około 400 osób. W charakterze prelegentów wystąpili: ks. prof. dr hab. Władysław Kubik SJ, Pani mgr Teresa Czarnecka, ks. mgr lic. Grzegorz Łuszczak SJ.

Ks. prof. dr hab. Władysław Kubik SJ jest Rektorem Wyższej Szkoły Pedagogiczno – Filozoficznej „Ignatianum” w Krakowie, wieloletnim członkiem Europejskiej Ekipy Katechetycznej, nauczycielem akademickim, wychowawcą, autorem podręczników katechetycznych dla dzieci szkolnych i młodzieży, twórczym pisarzem głównie w zakresie dydaktyki katechetycznej. Postrzegany jest jako prekursor w dziedzinie katechezy przed-szkolnej. Pani mgr Teresa Czarnecka jest autorką podręczników katechetycznych i licznych artykułów podejmujących tematykę nauczania katechezy i lekcji religii głównie w aspekcie dydaktycznym. Ks. mgr lic. Grzegorz Łuszczak jest wykładowcą w Wyższej Szkole Pedagogiczno – Filozoficznej „Ignatianum” w Krakowie, w badaniach naukowych zajmuje się mediami w katechezie. Spotkanie przebiegało według przedstawionego niżej programu.

1. Ks. dr Andrzej Miałkowski Rektor WSD w Łomży powitał prelegentów i przybyłych gości, wśród których wyszczególnił Księża Biskupów Diecezji Łomżyńskiej, Przedstawicieli Kurii metropolitarnej w Warszawie, Kurii metropolitarnej w Białymstoku, Dyrektora Wydziału Katechetycznego Diecezji Drohiczyńskiej, Przedstawicieli Wydziału Katechetycznego i Kurii diecezji Elckiej; Pracowników Kurii Łomżyńskiej, Profesorów Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży i Studentów, Księża Dziekanów poszczególnych dekanatów, Wizytatorów katechetycznych, Księża Proboszczów i Wikariuszy Diecezji Łomżyńskiej, Władze oświatowe województwa mazowiec-

kiego i podlaskiego, Przedstawicielei Ośrodka Doskonalenia w Łomży, Przedstawicielei firmy „Novum” w Łomży, sponsorującej spotkanie.

2. Ks. Bp dr Stanisław Stefanek TChr Biskup Łomżyński podkreślił ważność organizowania takich sympozjów nie tylko ze względu na kształcenie kadry katechetycznej, ale też dla formacji nauczycieli religii. Ksiądz Biskup wskazał też na aktualność tematyki podejmowanej podczas spotkania między innymi ze względu na jej praktyczne zastosowanie.

3. Ks. Prof. dr hab. Władysław Kubik podjął temat: „Dydaktyka w katechezie”. W prezentowanej refleksji zaznaczył, że dydaktyka próbuje odpowiedzieć przede wszystkim na dwa pytania: czego uczyć i jak uczyć? Zakreślone problemy wytyczyły tok całej refleksji. Prelegent przedstawił te zagadnienia w kontekście historycznym, a następnie odniósł je do współczesności. Szczegółowo został omówiony specyficzny charakter dydaktyki katechezy, wyrażający się między innymi w następujących elementach:

- komunikacji i więzi interpersonalnej;
- przekazywaniu wiary a nie tylko wiedzy;
- otwieraniu ucznia na prawdy wiary;
- utrwalaniu poznanej prawdy;
- zdobywaniu umiejętności;
- samokontroli powiązanej głęboko z refleksją.

W końcowych spostrzeżeniach prelegent zauważył, że w zakresie treści katechezy uczyniono wiele i osiągnięto duży postęp, natomiast za mało znamy dydaktykę ogólną i metodykę. Więcej czasu należałoby poświęcić specyficznym zadaniom katechezy i dydaktyce ściśle katechetycznej.

4. Pani mgr Teresa Czarnecka omówiła „Metody na poszczególnych etapach katechizacji”, poczynając od przedszkola, poprzez klasy I-III i IV –VI szkoły podstawowej, gimnazjum, kończąc zaś na szkołach ponadgimnazjalnych. Zaznaczyła najpierw różnicę między metodami w ogóle, a metodami stosowanymi w katechezie. Niezależnie od stosowanych metod katecheta nigdy nie może zapominać, że jest tylko sługą Boga, w katechezie najważniejsze jest Boże działanie. W pracy katechetycznej nie wolno się zniechęcać, czyli należy przyjmować postawę „niepoprawnych optymistów”.

5. Ks. mgr lic. Grzegorz Łuszczak przedstawił temat: „Media w katechezie”, rozwijając przy tym szereg szczegółowych kwestii:

- media i misja ewangelizacyjna Kościoła;
- dydaktyka szkolna i dydaktyka katechetyczna;
- od przekazu do komunikowania treści religijnych;
- język audiowizualny w nauczaniu religii.

6. Po wystąpieniach nastąpiła ożywiona dyskusja. Pytania stawiane Prelegentom dotyczyły problemów dydaktycznych, z jakimi boryka się współczesne nauczanie religii i katecheza. Zwrócono uwagę na konieczność zweryfikowania niektórych podręczników katechetycznych i materiałów wykorzystywanych w katechezie parafialnej.

7. Po dyskusji ks. mgr lic. Jan Krupka, Prorektor Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży, dokonał podsumowania sympozjum, a następnie ks. dr Stanisław Dziekoński, który przewodniczył obradom, podziękował Prelegentom, zaproszonym Gościom i Organizatorom.

Tegoroczne sympozjum dało równocześnie okazję do wspominania poprzednich tego typu spotkań. Od pięciu lat organizowane są w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży sympozja katechetyczne o charakterze ogólnopolskim. Kolejno podejmowano tematy:

- „Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu” (2000 r.);
- „Katecheza Ewangelizacyjna” (2001 r.);
- „Przesłanie dokumentów katechetycznych Kościoła w Polsce” (2002 r.);
- „Wychowanie w katechezie” (2003 r.);
- „Dydaktyka w katechezie” (2004 r.).

We współorganizację włączali się: Wydział Nauczania i Wychowania Katolickiego Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej oraz Sekcja Katechetyki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Wśród prelegentów wystąpiło wielu katechetyków, znanych w Polsce i zagranicą:

- J.E. ks. bp dr Kazimierz Nycz – Przewodniczący Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski;
- ks. prof. dr hab. Roman Murawski – specjalista od historii katechezy;
- ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz – Dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- ks. prof. dr hab. Jan Szpet – Kierownik Instytutu Pedagogicznego w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- ks. prof. dr hab. Zbigniew Marek – Dziekan Wydziału Teologicznego Wyższej Szkoły Pedagogiczno – Filozoficznej „Ignatianum” w Krakowie;
- ks. prof. UKSW dr hab. Kazimierz Misiaszek – Prodziekan Wydziału Teologicznego UKSW w Warszawie, obecnie kierownik Specjalizacji Katechetycznej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie;
- ks. dr hab. Andrzej Offmański – Dyrektor Wydziału Katechetycznego w Szczecinie, obecnie Dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego;
- prof. Lombaerds z Uniwersytetu w Leuven – założyciel sieci szkół katolickich na Malcie;
- ks. bp Roman Marcinkowski – Członek Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski.

Jest to czołówka katechetyczna Polski i Europy. Do nich dołączyć należy jeszcze innych młodych, prężnie rozwijających się naukowców, którzy już wpisali się w historię polskiej katechezy:

- ks. dra Piotra Tomasika: Koordynatora Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski, pracownika naukowo – dydaktycznego UKSW w Warszawie;

- ks. dra Ryszarda Czekalskiego – Wikariusza Biskupiego ds. nauczania i wychowania katolickiego w diecezji płockiej, pracownika naukowo – dydaktycznego UKSW w Warszawie;
- ks. dra Krzysztofa Sosnę – Prodziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego;
- ks. dra Józefa Stałę – autora wielu pozycji książkowych o tematyce katechetyczno – pedagogicznej;
- panią dr Elżbietę Osewską – Konsultanta lekcji religii w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Łomży, pracownika naukowo – dydaktycznego Instytutu Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Nie są to wszyscy prelegenci, dzięki którym sympozja w Łomży uzyskały odpowiednią rangę naukową i wpisały się mocno w tworzenie myśli katechetycznej w Polsce, co wielokrotnie zostało podkreślone podczas tegorocznego spotkania, między innymi przez ks. prof. dr hab. Władysława Kubika. Każde z nich stało się inspiracją do przygotowania pozycji książkowej zbierającej wystąpienia poszczególnych prelegentów oraz artykuły poszerzające daną problematykę, autorstwa innych znakomitych naukowców. Spotkania cieszyły się dobrą frekwencją. Liczba uczestników przekraczała 400 osób, wśród których znajdowali się pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, kuratorzy, kształcący nauczycieli religii, tworzący programy katechetyczne, nauczyciele religii – świeccy i duchowni, kapłani, siostry zakonne, studenci Uniwersytetów, klerycy Seminarium Duchownych.